

محل مطبعه و اداره :

جفبال اوغلانده امنيت

صندوغى جوارنده

شنگول يقوشنده

۲۲ نومرو

مستشرقنامه

۱۳۲۶

اظهار :

مسلكمزه ووافق آثار

جديه مع المنونيه

قبول اولنور

درج ايدلمهين آثار اعاده اولنماز

ديره ، فلسفه ، علوم ، حقوق ، ادبيات تاريخ ، و سياستمانده و بالخاصه احوال و شئون اسلاميه در بحث ايدرو هفته ده بر نشر اولنور .

آبونه بدلى

صاحب و مؤسسى :

ابوالعلا زين العابدين - ح . اشرف اديب

تاريخ تاسيسى

۱۰ تموز ۳۲۴

در سعادتده نسخه سى ۵۰ پاره در

قىرله دن مقوا بورو ايله كوندريليرسه سنوى

۲۰ غروش فضله آلنير

سنه لكى	التى آيلنى	غروش	روبله	فرانك
۶۵	۳۵	۳۰۵	۹	
۶۰	۳۰	۲۵۰	۸	
۱۷	۹	۲۰	۷	

ممالك عثمانيه ايچون

روسيه

سائر ممالك اجنبيه»

بولورسوق کندی مالز کبی استرداده مآدوز ، دها طوغریسی بونکه مأمورز .

حقیقت ، عالم اسلامده کی انحطاطدن ، انهمزادن باشلوجه مسئول اوله جو بر فرقه وارسه اوده علمادر . چونکه بونلر وظیفه لرینی حقیله ایضا ایتیمورلر ، چونکه بونلر عوامی ارشاده باقیورلر ؛ چونکه بونلر دینک دنیا ایله قائم اوله جغنی ، دنیا ایچون چالیشمیان دینداشیرینک فوج فوج دیگر ملتک زبون تحکمی قالدیغنی احوال عالمدن بی خبر اولان عوامه آ کلا تیمورلر .

علمامزه فروع ایله اوغراشماسینلر ، دیمورز ، لکن اصولی هیچ بر زمان اهمال ایتیمینلر ، دیورز . هله مرکز خلافتده کی علمایه ترتب ایدن وظیفه نه بویوک ! اعلان حریتدن بری همیز آکله دق که دنیانک درت کوشه سنده کی مسلمانلرک آزاجق عقلی باشنده اولانلری بوتون نظرلرینی بورایه ، بوراده کی رجال دینه دیکمشلردر .

صاحب مقاله نک دیدیکی کبی آرتق علمامز مدینت حاضره نک روحیه ، اساسیه بو قدر آز مشغول اولماملی ، چوق اوغراشمیلدر . اومدینتک ایی طرفلری ، معقول طرفلری ذاتاً مسلمانلغه منافی اولدیغندن ، مسلمانلغک بقاسی ایسه بزمده قومشولریمز درجه سنه کله مزه منوط اولدیغندن بوندن بویله سوزلرنده ، یازیلرنده ، وعظلرنده خلقی ، افکار خلقی اوکا گوره حاضرلامیلدرلر .

بو خصوصده حکومتک عهده سنه غایت مهم بروظیفه دوشور . النده دیپلوماسی اولمایانلری طبابتدن منع ایدن حکومت نصل اولیورده واعظلردن بر اجازتنامه ، بر اهلیت نامه صورمیور ؛ طیب افرادک امراض جسمانیه سنی مداوات ایچون چالیشیورسه ، واعظده جماعتک روحنی قورتارمقله اوغراشیور ، دیمکدر : بزه اوله کلیورکه ایکنجیسنک وظیفه سی برنجیسنندن قیاس قبول ایتیز . درجه ده مهمدر ، آغیردر .

پکیندن آلدیغمز عربجه بر مکتوبدن :

ایشته بر خسته لره که منشای کور کورینه نعصبده ، دراسی ده ار نعصبی سوکوب آتمقده بشقه بر شی دکل . . .

اولجه سزه رمضانده دین اسلامی قبول ایدن ژاپونیا لیدن بحث ایتشیدیم . آزاجق عقلی ، انصافی اولان آ کلامقده صیقتی چکمزکه یکی مسلمان اولان بر آدمه اوروج غایت آغیر کلیر . اکر او آدم حقیقی صورتده مظهر هدایت اولماش ایسه کوندوزین یمک ایچمک کبی حوائج ضروریه دن نصل منع نفس ایدر ؟ کذلک بش وقتده منتظماً نصل نماز قیله بیلیر ؟

ایشته بویکی دینداشمنز اسلامی قبول ایدر ایتیز دینک بو ایکی رکن مهمنی ده قبول ایتدی . صائلمر ایله برابر اوروج طومغه ، جماعت ایله برابر نماز قیلنمه باشلادی . شبهه یوقدرکه جناب حق صلاتی حقیقی مسلمان ایله مرآتیی ، متواضع ایله متکبری آیرمق ایچون فرض

کیدییور ، کچدکچده عالم اسلامک ضعیفی اکسیلمیور ، اهل اسلامک اختلافی ایسه آرتیور . . . غائب ایدیلن هرکون اهل اسلامک ضررینه در بوضرک وبالی ایسه علمای اسلامک بویننده در ، والسلام علی من اتبع الهدی

ل .

صراط مستقیم . — فی الحقیقه مدینت حاضره مسلمانلره بر چوق مسائلک حلنی تکلیف ایتمکده در . شوراسنی آچیق سویلدیلی یزکه بز هیچ بر وقت دینزک اصلاحه ، مدینت ایله تالیفه محتاج اولدیغنه قانع بولنانلردن دکلز . شاید اصلاحدن مقصد شریعت غرای اسلامیه یه صوکرده دن قاریشیدیریلان بدعتلری ، خرافه لری قالدیروب آتمق ایسه بوکا . دیبه جکمز یوقدر . ذاتاً حقیقی مسلمانلغک نصل اولمق لازم کله چکنی شیمدی یه قدر بر چوق کره لر سویلدک ، صیره سی دوشدکچه تکرار سویلمکدن کری طورمایز .

اعتراف ایده جکمز بر نقطه دها وار : دینک اساسنده اولمدینی حالده صوکرده دن کیرن بدعتلری ، وهملری سوکوب آتمق تخیل ایدلیدی قدر قولای اولمایه جق ؛ حتی بونلرک آره سننده اولیلری وارکه بدعت اولدیغنی سویلمک بیله هر زمان ایچون تهلمکدن سالم اولیور .

مدینته کلنجه : مدینت حاضره نک سعادت بشری تأمین ایده مدیکی ، بوندن بویله ده اصلا ایده میه جکی او مدینتک مرکزنده کی اجتماعیونک نامتاهی اعترافاتیله ، مؤاخذاتیله ثابت اولدقدن باشقه بر نظر امعان بو حقیقتی کورمکده هیچ کوچک چکمز . بو علمده بر مدینت صحیحه ، بر مدینت فاضله وارسه اوده هیچ شبهه یوقدرکه مدینت اسلامیه در . مدینت اسلامیه نک سعادت بشری کافل اوله مایه جننه کره ارضک هر طرفنه داغیلش اوچ درت یوز میلیون مسلمانک سفالت حاضره سنی حجت مقامنده اراد ایتک طوغری اوله ماز .

جهالت کبی ، مسکنت کبی ، عطالت کبی ، جبات کبی ، نفاق کبی هربری بر جمعیتک اضمحلالنی انتاج ایدن رذائل بوکون اقوام اسلامیه آراسنده آله بیلدیکنه تعمیم ایتش ایسه مسلمانلغک نه قباحتی وار ؟

شریعتک علمه ، عزته ، سعیه ، شجاعته ، وحدته نه یوکسک پایه ویردیکنی کیم انکار ایده بیلیر ؟

ا کر دین ایله مدینتی توفیقندن مقصد مسلمانلره مدینت حاضره یی اولدیغنی کبی قبول ایتدیرمک ایسه امکانزلغیله برابر طوغرو بر حرکت دکادر . ظن ایدرز . یوق ، عالم اسلامی شریعتک چیزدیکی دائرة مدینته ادخال ایتک مراد ایدیلیورسه بویتده کی عظمته ، قدسیته هر زمان باش ! کرز .

شو ملاحظه مزدن غرب مدینتی اصلا نظر التفاته آلمایه جغز کبی بر ظن حاصل اولماسین . بز او مدینتک مقیاس شریعته موافق کن طرفلرینی آلفده هیچ تردد ایتیز . ذاتاً حکمتی ، فضیلتی زرده

اوندن نه قدر اوتاندم ایسه اوده بندن اوقدر اوتانندی . لکن حقیقته هیچ یناشمایان ، تلون اک برنجی طبیعتی اولان بوراده کی علمایه نه یایه بیلیردم؟

یازیقرا اولسونکه دین بو قدر سمیح ایکن ، شریعت بودرجه لرده واسع ایکن اونو نه حاله کتیردک ! مسلمانلق بو کونکی مسلمانلرک لهنده دکل علمینده بر حجتدر . بو رذالتلرک منشائی تدقیق ایدرسه ک کورکورینه تقلیده صارلمقدن ، اسکیمش بدعتلری درت ال ایله طوتمقدن بشقه برشی اولدیغنی کوروریز .

حضرت پیغمبر (هلك المتطعون لاتشدد و احق یشدد علیکم) بیورورکن علمامزک بو حالی نه در ؟ آرتق محمد ناجینک یانندن نه بیوک بر خجالتله قاچدیغنی سویلمکه لزوم یوقدر .

والله بز سلف صالحک اخلاق کریمه سنی غائب ایتدک . بو کون اونلرک نه فنا ، نه جاهل بر خلقی اولیورز ! محمد ناجینک ایسته دیکی مکتوبی یازهرق کندوسنه ویرمک اوزره تکرار مدرسه یه کیتدم ایسه ده زواللی یی یرنده بوله مدم . چونکه بن دو نتیجه قدر بیچاره یی او طه سندن چیقارمشلر .

آه بو محمد ناجی یی کورمش اولیدیکنز ! نه ذکی ، نه فطین بر ذات ایدی . ذاتاً بوتون ژاپونلرک فضائل فطریه سی همزجه معلومدر .

اصل بلای تشدید ایدن جهت مسلمانلرک باشنده کی مرشدو اعظ طانیلان آدملردر . بونلر خلقی دائماً اسکی به اتباعه ، یکیلکدن نفرته ، اتباعدن ، وحدتدن مباحده سوق ایدوب طور بیورلر . اجدادی تقلیدک بیوک بر مزیتدر دیورلر . واقعا اشراف آره سنده ، رجوه آره سنده خیره ، انتباهه میل ایدنلرده یوق دکل بویله لری مسلمانلرک حال سفالتی کوردکجه آهله چکیورلر . بن بونلره استانبوله کی حرکاتی سویلدکجه ، اوراده کی دینداشلرینک سعی و فعالیتیه طوغری یول آلمغه باشلادق لری حکایه ایتدکجه کور بیورم که بیوک بر سرور اظهار ایدیورلر

یکین : علی رضا

صراط مستقیم — چین علماسنک ژاپونیاالی مهتدی به قارشی کوستردکلری معامله نیک با یاغلیغنی ادا ایده جک برکله بزم لسانده یوقدر ، بشقه لسانلرده ده اولسه کرکدر !

بونلرک کندیلرینه مرشد انام پایه سی ویره رک زواللی مسلمانلرک باشنه بلا کسیمه سی حقیقه آغلانه جق ابتلالردندر .

قرآن مبین اسکی به صارلمق ، اجداددن قائله عاداته کور کورینه باغلامق یوزندن برچوق جمعیتلرک تارمار اولدیغنی ، برچوق انسانلرک نور حقیقته قارشی کوزیومدیغنی ناطق اولوب طور برکن نصل اولیورده (کذلک وجدنا آباءنا) عناد مهلکیله اضمحلال اوچوروملرینه طوغری طولو دیزکین کیدیورز ، آکلاشیه میور !

اولا مسلمانلغی ، سوکره مسلمانلری حقیقه تدقیق ایدن بر حکیم « بحر محیط غریبنک کنارنده کی بر مسلمان ایله سد چینک آلتنده

قیلمشدر . نته کیم (وانها لکبیره الا علی الخاشعین) بیورمشدر . بن چین مسلمانلرینه ، بالخاصه اونلرک صاریق طاشیانلرینه تأسفلر ایدرم . چونکه بونلر اسلامی آلابیلدیکنه تصعب ایدرک هیچ فرقنه وارمدقلری حالده هم کندیلری محو اولدیلر همده بشقه لری محو ایتدیلر ، دینی زعملرنجه اوقدر اینجتلدیلرکه اورته ده دین نامنه برشی قلمدی . ایشته رمضانده اظهار اسلام ایدن ژاپونیاالی محمد ناجی حقنده بز بونک مسلمانلغنه قولای قولای اینامیز . بقالم ایمانی خالصاً لوجه اهی در . یوقسه بشقه بر مقصدیمی واردر ؟ دیمکه باشلادیلر .

بو شبهه پک غریبدر . ذاتاً بو قومک غریب بر عادتی واردر : خیره عاقد امورده دائماً متردد بولنورلرده شره دائر ایشلرده درحال حکم ویرلر . سبحاناه ! رمضانی صیام ایله ، بشوقتی امام آرقه سنده نماز ایله کچیرن بومسلماندن دهانه بکلیرلر ؟ حقندن سوکره ضالادن بشقه نه اوله بیلیر ؟

مسلمانلغی بو قدر کوچلش-دیرمک زهدن کلیر ؟ حالبوکه بوکا نه اللهک ، نه ده پیغمبرک قطعاً رضاسی یوقدر . کندولرینه دیدمکه ای علمای کرام کور بیورسکیزیا محمد ناجی علناً شهادت کتیره رک اسلامیتی قبول ایتدی . کوزیمزک اوسنده نماز قیلیور ، اوروج طوتیور . دیدیلرکه اوت بزمه برابر اوروجنه ، نمازینه دوام ایتمکه ایسه ده ایچنی نه بیللم . طوغریسی شبهه ایتمکه کندومزی حقی کور بیورز .

بونلره دین اسلامی بیانجیلره سو دیرمک ایله امر ایدن احادیث شریفه یی ایراد ایتدیکم حالده هیچ بر تأثیرینی کوره مدم . سوکره قالحه رق محمد ناجینک او طه سنه کیتدم . کندیسینی مسلمانلقدنه ثبات ایچون تشجیع ایتمکه اولدیغم بر صروده طلبه دن بری کله رک بویکی مسلمانانه غایت آغیز سوزلر سویلیدی . بن او درجه ده متأثر اولدمکه نطقه محالم قلمدی . نهایت او کلان حریف ژاپونیاالی به ماره سه مزدن چیقهرق بشقه بریره کیتمیسک ، جواب قطعیسینی ویردی . الله غباوتک بلاسنی ویرسون . تعصبی محو ایتسون . او آره لق محمد ناجی بندن قانسو ، ترکستان چینی علماسنه بر مکتوب ایتدی . مقصدی بوزواللی مسلمانانه قارشی بیکانه طور مایه رق دینک فوآندندن کندوسنی مستفید ایتلرینی رجایتمک ایدی . یوقسه اونلردن نه مال نه ده منصب ایسته میوردی . قوجه مسلمان (فاستلوا اهل الذکر ان کتم لاتعلمون) امر الهیسنه امثال ایدیوردی . علمای اسلامدن اسرار شریعتی اوکره نهرک وطننه دو نتیجه همشهریلرینی هدایتیه سواقیده جک ایدی . بوندن بشقه مرکز خلافته کیتمک ، اورادن قرآنک محل نزولی اولان خاک پاک حجازه سفر ایتمک ، جناب پیغمبرک روضه علیاسنی زیارت ایلمک امللرینی بسله یوردی .

بن کندوسنه استانبوله کیدنجه اوراده دینداشلردن پک بیوک بر حسن قبول کوره جکنی تبشیر ایتدیکم زمان نه درجه لرده منبسط اولدیه او طور دینی مدرسه دن چیقاره جقلری زمان اونسبتده مکدر اولدی . بیچاره نک بکنزی آندی ، لسانی طو توقلق پیدا ایتدی . بن

اوت ، اسلاو اتحادینک قوه دن فعله چقمسی ممکندر . چونکه اسلاولرک هربری مستقلدر، حردر ، منفعتلری برلشدیکی زمان اتفاق ایده بیلیرلر . لکن بویله بر حال عالم اسلام ایچون فصل امید اولنه بیلیر — عنایت حق ایله مصون قالان بر ، ایکیسی مستثنی طو تولدینی حالده — بتون اقوام اسلامیة مختلف اجنبی تحکمی آلتنده بولنیور؟ . ایشته اوروا سیاسیوننک اوهامنی آلت اوست ایده جک اوچ باشی سبب . لکن اونلر باشلری صیقلدجه ینه اتحاد اسلام سوزینی آغزیدن بر اقلزلر .

یا هو ! آرتق بزی کندی حالمزه بر اقلکز . اقوام اسلامیة نك بر برلرینه قارشى بر نظر مودت عطف ایتملرینی جنایت صورتنده تلقی ایده رك انتقامه قالدیشمایکمز . زیرا اونلرده بو نظر دن باشقه برشی بر اقلدیکمز . حالبوکه حسیات قلبیه به تحکم کیسه ایچون قابل اولماق لازمدر . سز ظنه قایلنیورسکمز ، ظن ایسه یقینک ، حقک حضورنده هیچ بر موقع طوتهماز .

آناطولیدن نه سس کلیور ؟

بزم اصل آنا وطن ، آنا آتا ایلی ، آناطولیدر . ما کیدونیا فلان ابله اوغراشیرکن چوقلق آناطولینی اونودیوروز . طبیعتمزدردر : مملکتک بریری خسته لماندن ، حفظالصحة سنه ردایت ایتمیز ، خسته - لاندقدن صوکره تداوی به چالیشمق ایسترز ، واکثریا بیلور بیلمز قان آلمیه ، حجامت ایتمیه ، قالدیشیرز ، اما ، بو تداویده بیله ، هان دائما کچه قالمش اولوروز : خسته شفا بونماز ، آنجق خسته ایله مشغول اولورکن ، دیگر طرفلرده خسته لغه طوتیلور ،

شیمدیلک ، بورج یاره بولمق ، روم ایلی چته لرینی صوصدیرمق ، آوروپا افکار عمومی سنی اوایلماق ، کرید مسأله سنی شویله بر یاموق ایلیکیله باغلايه بیلیمک اوقدر زمانبیزی آلیورکه آناطولی امورندن ، آناطولی احتیاجاتندن بحث اولنسه ، او هله شویله بر طورسون ، دیوروز . چوغمزک بو آنا وطن حقدنکی افکار ومطالعاتی « آناطول وار ایتمش ، یایوق ایتمش ، نه امورک » دستوریه خلاصه اولنه بیلور . لکن ، آناطولیدن کلن سسلره بر آرز قولاق ویرسهک ، پک آجی حقیقتلر طویارز . اکثری آرقداشاری کی دالقاووق اولمایان « اسکیشهر » غزته سی صوکه نسخته سنده باقکمز نلر یازیور :

استانبولده یکریمی سکر بیك نفوسه تام طقسان دانه پولیس اصابت ایدیوروز . باشقه برلر دها باقیمسزدریا ! بز شوا اسکیشهری حکایه ایده لم : اوتوز آتی بیك نفوسی بولونان واک مختلف انسانلرله مسکون اولان بر چوق یابانچی عمله ، ایش آرایانلرله ، کیمدر ، نه جیدر ، نره لیدر ، خیرلیمی ، شرلیمی اولدقلرینی الاهدن باشقه کیسه نك بیلمدیکی آداملرله طاشه جق درجه ده دولان اون بیك خاهاک قوص قوجه اسکیشهر قصبه سی ، صرف قضاالکذک جزاسی اوله رق ایکی تک ، طوی طوی ایکی تک پولیسله اداره اولومغه محکوم ایدلشدر . ای پایتخت اهالیسی ! ای ولایت ویا لوا ساکنلری ! بزده سزک کی آدم اوغللری بز ، هیمزی یارادان الله بر ، هیمزی اداره ایدن حکومت براینک ، شوسزک امتیازکزه ، بزم یوقصولغمزه سبب نه ؟ خیر سز لرمالیزی

اوطوران دیگر بر مسلمانک حالنه باقسه کز ایکی سنی ده عینی کوره نکه اسیر ، همده آزاد قبول ایتمز بر شوق ایله اسیر کورورسکمز . اوت ایکی سندن ده (انا وجدنا علیه ابانا) صدای اعتراضی ایشیدیرسکمز ! « دیوروز . بونه آجی بر حقیقتدر !

مسلمانلر بر طرفدن بو تفریط ایله محو اولوب طورورکن صوکه زمانلرده ده مهلك بر افراط میدان آلمایه باشلادی : یکیلک ، هرشیده یکیلک ! اوت اوطورمق ، قالمق ، یمک ایچمک ، سلام ویرمک کی شیلره وارنجیه قدر هر خصوصده یکیلک !

یوزده طقسنا تمز شتون عالمه قارشى عمای صرف ایچنده قالمش ، یانی باشنده کی ملتلر نه یاپورلر ، نه ایدیورلر ، هیچ کورمیورده حالا اسکیلکندن برشی فدا ایده میور . یوزده اونمز ایسه او شونک شععه سندن او قدر مدهوش اولمش که اسکینی باشدن باشه یقوب آتمدجه قور تولمق قابل دکلدز ، اطمینانی بسایور . دوشونمورکه آتمق ایستدیکی او اسکیلرک ایچنده کندی موجودیتی ده داخل ! بز نه زمان اسکینی فنا لگندن طولایی آتمق ، یکی پی ده لزومندن ، ایلیکندن طولایی آلمق ایسته یجکزه ، بیلیم . اللهم ارنا الاشیاء کما هی .

مطبوعات

شرق ، غرب

بو عنوان ابله « اللواء » رفیق محترم زده کوردیکمز بر مقاله دن :

بوکون دولتله آره سنده جاری اولان سیاست عالم اسلامه بیوک بر اهمیت عطف ایدیوروز . بوکا سببده اولسه اولسه ممالک اسلامیة نك تناولی قولای ، یوتولسی لطیف ، لکن هضمی ذایت مشکل لقمه لردن عبارت اولسندن باشقه برشی دکلدز .

بعض محررلر بزی ، کره ارضده متفرق صورتده یشامقده اولان مسلمانلری اتحاد سائق بر وحدت اسلامیة تأسیسنه چالیشمش اولمقله اتهام ایدیوروز . حالبوکه بو اتحاد سیاسیونک اوهامندن باشقه برشی اوله نماز .

مسلمانلرک جلب قلبونی ایچون اوروپا دولتلرینک بر بریله اوغراشمی بویله بر اتحادک عدمنه اک قوی بره اندر . ذاتاً نقاط نظرک ، غایاتک اختلافی ، که بوکون اقطار مختلفه عالمده بولونان مسلمانلره ایش کوچ اولمشدر ، اونلری اتحاد موققتیدن آلیقویه جق یکانه مانعدر .

اوت ، اسلاو اتحادی ایچون بر اتحاد دیه بیلیرز ؛ زیرا جنسیت اساسی اوزرینه مؤسسدر . جنسیت هر نه قدر رابطه دینه قدر قوتلی اوله مازسه ده بو ملتلرک همان همان بر طور اقلده یشامقده اولدقلری ایچون کونک برنده خیال ایتمکده اولدقلری اتحادک تحقق ایستدیکنی کوره بیلیرلر . حالبوکه عالم اسلام آلابیلدیکسه طاغنیق اولدینی کی برلشمسی ده اوقدر مشکلدر .

اوله ایسه بوتلاشدر نه دن ایلری کلیور ؟